

Dr. Gazda Tamás

A képen a férjem, Dr. Gazda Tamás látható 1980-ban. Tomi nagyapja orvos volt. Az édesapjának sikerült valahogy átélnie a Horthy-korszakot, nem volt egy nagy kereső. Papiros üzeme volt, ami nagyon vacakul ment akkor. Volt az anyósomnak egy nővére, aki jómódú asszony volt, és ő sok nehézségen segítette át őket. Amúgy borzasztóan nem szerettem, beképzelt, szörnyeteg néni volt és ostoba. Az anyósom sokkal-sokkal műveltebb és okosabb volt. Tomi testvére [Judit] szűcs volt, férjhez ment egy régi barátjához, nem sokkal a mi házasságunk után. Nagyon helyes fiú volt a sógorom [Sztricskó Pál], nagyon jó viszonyban voltunk egymással, de nem volt semmi különös. Más rokonuk nem volt. 1947 áprilisában házasodtunk össze, 1948-ban született a lányunk, Katalin. Tamás közgazdászként dolgozott, a RAVILL nevű vállalatnál volt előbb áruforgalmi főosztályvezető, majd vezérigazgató. A hagyományörzés? A férjem miután párttag volt, és vezető állásban volt, nagyon elhúzódtott ettől. Nem is volt hajlandó vele foglalkozni, úgyhogy ha egyáltalában szóba került ez a családban, akkor csak köztem és a lányom között. Az anyósom ugyancsak nem volt túl vallásos, neológ volt, és a szerint is élt. A férjem -- hogy mondjam -- talán joggal sértődött meg a jóistenre. Az a gyalogséta Mauthausenig [lásd: halálmenetek], és közben közvetlenül mellette a legjobb barátját kilőtték a nyilas kísérők, és gyalog jött haza is. Az hozta vissza, hogy az apját, akit imádott, látni akarta, és ahogy ő mondta, amikor átlépte a határt, tudta, hogy nem fogja látni. A gettóban kapott egy belövést, és a penicillin hiányába halt bele. Tomi sajnos hozott Mauthausenből szívbajt is, és nem sokkal utána kiderült, hogy súlyosan cukros, úgyhogy 1987-ben egy nagyon-nagyon átszenvedett év után kellett elbúcsúzni tőle. A temetéseink zsidó temetések voltak. Kivéve a férjemét, az polgári temetés volt, érthetően. A beosztása, a körülményei és az érzelmei miatt is. Amikor a kárpótlás volt, kaptam én is, és kaptam a férjem után is, az ő munkaszolgálatos múltja

után. Nem volt különösebben sok, mert nem érte el a négyszázezret. Viszont akkor ajánlották föl a lakásokat megvételre, arra elég volt, hogy a lakásomat megvegyem, ami azóta értékében nőtt.